

Jakten på tårarna

Ett undersökande arbete om hur skådespelaren kan framkalla tårar på film.

Oskar Laring

Självständigt arbete (Jakten på tårarna - Ett undersökande arbete om hur skådespelaren kan framkalla tårar på film.), 15 högskolepoäng

Konstnärligt kandidatprogram i Skådespeleri

Högskolan för scen och musik, Göteborgs universitet

Vt 2023

Författare: *Oskar Laring*

Arbetets rubrik: *Jakten på tårarna - Ett undersökande arbete om hur skådespelaren kan framkalla tårar på film.*

Arbetets titel på engelska: *The hunt for tears - An investigation on how actors produce tears on film*

Handledare: *Anne Södergren, Universitetslektor*

Examinator: *Peter Melin, Universitetslektor*

SAMMANFATTNING

Detta är ett undersökande arbete om skådespelares förmåga att gråta på beställning på film. Jag har ställt mig frågan om vilka tillvägagångssätt skådespelare använder sig av för att framkalla tårar. Genom intervjuer med Aliette Opheim, Iskra Kostic, Julia Heveus och Simon J Löf samt inläsning av ämnet (Acting Power, Actor and the Target, Actor Training, On method Acting, 12 Rules for life, Äckligt) har jag jämfört min egen erfarenhet med olika tillvägagångssätt skådespelare använder sig av för att framkalla tårar.

Jag har identifierat fyra olika strategier som kan användas som verktyg. Den första, som jag kallar Skådespelarempatitårar går ut på att skådespelaren lever sig in i situation och blir påverkad av det som karaktären är med om. Den andra, Kroppsminneskatalysatorstårar, använder kroppsminnen för att få tårarna att rinna. Den tredje, Reflextårstårar använder yttre stimulans för att väcka kroppens reflextårar. Den fjärde metoden, Känslominnestårar bygger på att via minnen kopplade till sinnen och djup avslappning, framkalla tårar. Jag resonerar också kritiskt min syn på autenticitet och huruvida skådespelare verkligen kan vara äkta under omständigheter som per definition är en lögn.

Arbetet resulterar i slutsatsen att alla har sin egen metod där den ena inte är bättre än den andra. Det viktiga är att ha många verktyg i sin verktygslåda då olika problem kräver olika verktyg.

Nyckelord: Tårar, gråta, skådespelarmetod, method acting, situation, empati, tårstift, känslor, autenticitet, Robert Cohen, Lee Strasberg, Stella Adler

Referenslista:

Cohen, Robert (2013). *Acting Power 21st century edition*. New York: Routledge, s. 18-19, 77, 79.

Donnellan, Declan (2018). *The Actor and the Target, new edition*. London: Nick Hern Books Limited

Dorkin, Cory. [Studio 24] (2020, 17 nov). *How to cry on cue: Pro Acting Coach Will Have You Crying in 90 Seconds, Guaranteed*. <https://www.youtube.com/watch?v=uuJt81AtY08>

Eatsy, Edward Dwight (1981). *On Method Acting*. New York: Ivy Books

Ellervik, Ulf (2020). *Äckligt - Berättelser om slem, snor och andra sekret*. Stockholm: Fri Tanke Förlag

Hodge, Allison (2010). *Actor Training*. 2 utg. New York: Routledge, s.153

Peterson, Jordan B (2018). *12 Rules For Life An Antidote to Chaos*. United Kingdom: Allen Lane, s.26

Muntliga källor:

Samtal med Aliette Opheim, skådespelare, Göteborg 23 november 2022

Samtal med Iskra Kostic, skådespelare, Göteborg 1 december 2022

Samtal med Julia Heveus, Skådespelare, Göteborg 5 januari 2023

Samtal med Simon J Lööf, Skådespelare, Stockholm 31 mars 2023

Musik:

Early Morning av Infraction Music (2021). Infraction Music

The Raiders March av John Williams (1981). Columbia Records

Washington Men / Indy's Home av John Williams (1981). Columbia Records